

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

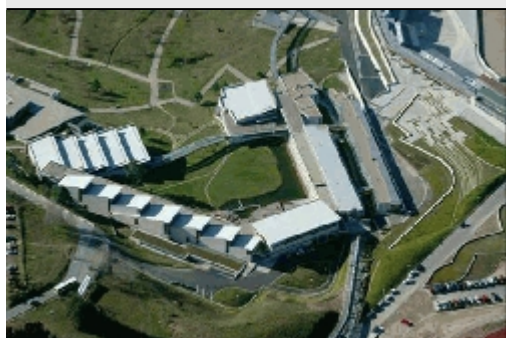
Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Cliccando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfce@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03M134V01101	A Responsabilidade Social na Empresa	1c	5
V03M134V01102	Xestión Ética	1c	5
V03M134V01103	Dirección Estratéxica	1c	5
V03M134V01104	RSC e Marketing	1c	3
V03M134V01105	Marketing Responsable	1c	4
V03M134V01106	Información e Comunicación da RSC	1c	3
V03M134V01107	Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)	1c	3
V03M134V01108	Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna	1c	3
V03M134V01201	Xestión da Calidade Total	2c	5
V03M134V01203	Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade	2c	3
V03M134V01204	Contabilidade Social	2c	3
V03M134V01206	Traballo Fin de Máster	2c	13
V03M134V01207	Sistemas Normalizados de Xestión: Calidade, Medioambiente, Seguridade e Saúde no Traballo	2c	5

DATOS IDENTIFICATIVOS				
A Responsabilidade Social na Empresa				
Materia	A Responsabilidade Social na Empresa			
Código	V03M134V01101			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Profesorado	Dopico Parada, Ana Isabel Pita Castelo, Jose Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Correo-e	rocio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- Saber estar / ser
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer

CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	- Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	- Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	- Saber estar / ser
CE1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ	- saber - saber facer
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	- saber facer
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	- saber facer
CE4	Coñecer os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC	- saber facer
CE6	Elaborar memorias de sostenibilidade	- saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber facer
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización	- saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	- Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer o concepto de RSE e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativo	CB1 CG3 CG13 CE1 CE3
Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	CG1 CG2 CG10 CE2
Analizar e describir os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC	CB5 CG8 CE4
Elaborar memorias de sustentabilidade,	CB3 CG4 CG6 CG11 CE6 CT2
Difundir de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa.	CB2 CG5 CG9 CT1
Reflexionar sobre responsabilidades sociais e éticas	CB4 CG7 CG12 CT3 CT4

Contidos

Tema
A Responsabilidade Social Empresarial. Evolución do concepto. Dimensions
Marco institucional e iniciativas internacionais para o fomento da RSE.
Os grupos de interés o Stakeholders

Xestión da RSE nunha institución.

Memorias de sustentabilidade, visión global e adaptación a cada organización.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	40	60
Presentacións/exposicións	5	30	35
Sesión maxistral	10	20	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas, en base ao razoamento coa información dispoñible e a interpretación dos resultados
Presentacións/exposicións	O alumno presentará os resultados do seu traballo individual ou en grupo. Valorarase tanto o contido do mesmo como a presentación.
Sesión maxistral	SESIÓN MAXISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Resolución de problemas e/ou exercicios	
Presentacións/exposicións	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia e participación na aula	10	CB1 CB5 CE1 CE3 CT4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliarase o traballo realizado polo alumno	20	CB2 CB3 CG1 CG5 CG11 CE2 CE4 CE6 CT4

Presentacións/exposicións	Avaliarase a capacidade de análise de casos reais de empresas	70	CB4 CG2 CG3 CG4 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG12 CG13 CE2 CE4 CE6 CT1 CT2 CT3 CT4
---------------------------	---	----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unhaspresencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran apresencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliacióncontinua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderaseesixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

ALMAGRO, J., GARMENDIA, J.A., TORRE. I. (2009): *Responsabilidad social: una reflexión global sobre la RSE*, Prentice Hall.

BOWEN, H.R. (1953): *Social Responsibilities of the Businessman*, Harper and Row.

CARROL, A.B., (1999): "Corporate social responsibility. Evolution of a definitional construct", *Business & Society*, vol 38, nº3, pp. 268-2.

CARROLL, A.B. (1991): "The pyramid of corporate social responsibility: Toward the moral management of organizational stakeholders", *Business Horizons*, 34, pp. 39-48.

COMISIÓN EUROPEA (2001): *Libro Verde. Fomentar un marco europeo para la responsabilidad social de las empresas*.

COMISIÓN EUROPEA (2002): *Comunicación de la Comisión relativa a la RSE: una contribución empresarial al desarrollo sostenible*.

DE LA CUESTA, M. (2004): "El porqué de la responsabilidad social corporativa", *Boletín ICE Económico*, vol. 2813, pp. 45-58.

DOPICO PARADA, A.I., RODRÍGUEZ DAPONTE, R Y GONZÁLEZ VÁZQUEZ, E. (2012): "La responsabilidad social empresarial y stakeholders: un análisis clúster". *Revista Galega de Economía*. nº 21 (1), pag. 99-114.

DOPICO PARADA, A.I., RODRÍGUEZ DAPONTE, R Y GONZÁLEZ VÁZQUEZ, E. (2014): "Valoración de la RSC por el consumidor y medición de su efecto sobre las compras". *Revista de Administración de Empresas RAE*. nº 54 (1), pag. 39-52.
http://rae.fgv.br/sites/rae.fgv.br/files/artigos/valoracion_de_la_rsc_por_el_consumidor_y_medicion_de_su_efecto_sobre_las_compras_0.pdf

García del Junco, J.; Palacios Florencio, B. y Espasandín Bustelo, F (2013): *Manual práctico de responsabilidad social corporativa*, Ediciones Pirámide, Madrid.

HARTMAN, LAURA P; DESJARDINS, J. Y ESPINOZA, F.A (2014): *Ética en los negocios : decisiones éticas para la responsabilidad social e integridad personal*. McGraw-Hill/Interamericana.

http://rae.fgv.br/sites/rae.fgv.br/files/artigos/valoracion_de_la_rsc_por_el_consumidor_y_medicion_de_su_efecto_sobre_las_compras_0.pdf

MORRÓS RIBERA, J. Y VIDAL MARTÍNEZ, I. (2014): *Responsabilidad social sostenibilidad : GRI e ISO 26000*. Fundación Confemetal, Madrid.

PÉREZ CARRILLO, E. COORD.(2009): *Gobierno corporativo y responsabilidad social de las empresas*, Marcial Pons.

RAUFFLET, E. (2012): *Responsabilidad social empresarial*, Pearson.

RIVERA, J.M.(2010): *Gestión de la RSC*, NETBIBLO.

RODRÍGUEZ DAPONTE, R. Y DOPICO PARADA, A.I. (2012): "RSE y Stakeholders: La visión de las empresas de Galicia ante los distintos grupos de interés". En Responsabilidad social empresarial. Miradas plurales, un interés singular. Ed. UNAULA.

<http://www.corresponsables.com/>

<http://www.diarioresponsable.com/>

<http://www.expoknews.com/>

www.club sostenibilidad.org

www.csreurope.org

www.europapress.es/epsocial/rsc/

www.foretica.es

www.globalreporting.org

www.observatoriorsc.org

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión Ética				
Materia	Xestión Ética			
Código	V03M134V01102			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber - saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber facer
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer - Saber estar / ser
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	- saber
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	- saber
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	- saber - saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer a problemática do concepto de ética empresarial	CB3 CB5 CG3 CT4
Coñecer a relación entre a implantación da estratexia e a cultura empresarial nun entoo de *RSE	CB5 CE2 CE3 CE5 CT4
Capacidade para argumentar e xustificar a conveniencia de toma de decisións éticas	CB4 CB5 CG5 CG6 CG10 CT1 CT4
Saber identificar vantaxes competitivas derivadas da *RSE	CB1 CB2 CB3 CG1 CG2 CE2 CT4

Contidos

Tema	
*ETICA E VALORES NA EMPRESA	*
MISIÓN E *VISION NA EMPRESA	*
*INTEGRACION DE ESTRATEXIA E CULTURA EMPRESARIAL	*
RESPONSABILIDADE SOCIAL EMPRESARIAL E VANTAXE COMPETITIVA	*

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	18	42	60
Sesión maxistral	12	14	26
Traballos e proxectos	5	34	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc
Sesión maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Estudo de casos/análises de situacións	
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación e resolución de casos prácticos sobre as cuestións teóricas desenvolvidas	20	CE2 CE3 CE5 CT1 CT4
Traballos e proxectos	Avaliación do traballo autónomo do alumno mediante presentación e/ou proba escrita de proxectos e casos	80	CE2 CE3 CE5 CT1 CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

David, Administración Estratégica, Pearson, 2013

Hodge, B.J.; Anthony, W.P. & Gales, L.M., Teoría de la organización : un enfoque estratégico, Prentice Hall, 1998

Kinicki, A & Kreitner, R., Comportamiento organizacional: conceptos, problemas y prácticas, McGraw-Hill Interamericana, 2003

LINDGREEN, KOTLER ET ALL, A STAKEHOLDER APPROACH TO CSR, GOWER, 2012

Luthans, F, Comportamiento organizacional, McGraw-Hill Interamericana, 2011

Navas y Guerras, Direccion Estrategica, Civitas, 2007

Ponti, F, Los Caminos de la negociación : personas, estrategias y técnicas, Granica, 2002

Porter, Estrategia Competitiva, Piramide, 2009

Porter Kramer, La creación de valor compartido, Harvard Business Review, 2011

Wagner, J. A. & Hollenbeck, J.R, Comportamiento organizativo : consiguiendo la ventaja competitiva, International Thomson Editores, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión Ética/V03M134V01102

Outros comentarios

El material entregado por los profesores deberá ser leído por el alumno antes de la sesión correspondiente.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección Estratégica				
Materia	Dirección Estratégica			
Código	V03M134V01103			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	Guisado Tato, Manuel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber - saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber - saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber - saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	- saber facer
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer - Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	- saber facer
CE1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ	- saber
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	- saber - saber facer
CE8	Valorar a pertinencia da mobilización de recursos e as posibilidades intermedias entre xerarquía e mercado (internalización vs. externalización).	- saber
CE9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.	- saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Identificar os valores, recursos e capacidades que permitan crear vantaxes competitivas	CG1 CG2 CG3 CG7 CG12 CE1 CT1
Analizar as oportunidades e ameazas da contorna empresarial para a toma de decisións	CG1 CG2 CG5 CG7 CG10 CG11 CG12 CE1 CE5 CT1
Identificar as estratexias máis adecuadas para cada realidade empresarial	CG2 CG4 CG7 CG8 CG9 CG11 CE1 CE5 CT1
Coñecer as alternativas de cooperación empresarial e valoralas como fonte de vantaxes competitivas	CG1 CG2 CG3 CG12 CE8 CT1
Coñecer e valorar a importancia do I+D+i na estratexia empresarial	CG2 CG3 CG5 CG7 CE9 CT1

Contidos

Tema

O proceso estratéxico

Estratexias con base na industria

Estratexias para industrias con base tecnolóxica

Estratexias de I+D+i

Estratexias de cooperación

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	18	42	60
Sesión maxistral	12	14	26
Traballos e proxectos	5	34	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc
Sesión maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Estudo de casos/análises de situacións	
Probas	
Traballos e proxectos	Descrición

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos/análises de situacións	formulación e resolución de casos prácticos sobre as cuestións teóricas desenvolvidas	20	CG1 CG2 CG7 CG9 CG10 CG11 CG12 CE1 CE8 CE9 CT1
Traballos e proxectos	Avaliación do traballo autónomo do alumno mediante a presentación e/ou proba escrita de proxectos e casos	80	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE1 CE5 CE8 CE9 CT1

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unhaspresencialidad mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran apresencialidad ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliacióncontinua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderaseesixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probasplagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúasconvocatorias

Bibliografía. Fontes de información

David, administración estratéxica, pearson, 2013
Porter, estratexia competitiva, piramide, 2009
Navas y Guerras, Direccion estratexica, civitas, 2007
Schilling, Dirección Estratéxica de la innovación tecnolóxica, Mc Graw-Hill, 2008
Olcese, Manual de la empresa responsable y sostenible, McGraw-Hill, 2008
Moreno, Uriarte y Topa, La responsabilidad social empresarial, piramide, 2010

Recomendacións

Outros comentarios

O material proporcionado debe ser lido antes de cada clase, segundo indicacións do profesor

DATOS IDENTIFICATIVOS				
RSC e Marketing				
Materia	RSC e Marketing			
Código	V03M134V01104			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	López Miguens, María Jesús			
Profesorado	López Miguens, María Jesús			
Correo-e	chusl@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia persegue o desenvolvemento dun Plan de Mercadotecnia baixo un enfoque de mercadotecnia responsable.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber - saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber - saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber - saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber - saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber facer - Saber estar / ser
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	- Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	- saber facer
CE7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial	- saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización	- saber facer
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender as perspectivas estratéxica e operativa da mercadotecnia e a súa aplicación en diferentes contextos.	CB1 CG2 CG3 CG5 CG7 CG11 CE5
Analizar a empresa e a súa contorna e emitir un diagnóstico.	CG1 CG7 CT2
Preparar e realizar un informe e unha presentación oral dirixida a unha audiencia determinada.	CG9 CT1
Avaliar diferentes situacións éticas e sociais.	CB3 CG6 CG7 CE5 CE7 CT4

Contidos	
Tema	
1. A mercadotecnia responsable	Definición
2. O plan de mercadotecnia	Definición Contido e estrutura do plan de mercadotecnia

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	5	5	10
Traballos tutelados	10	36	46
Presentacións/exposicións	5	14	19

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	SESIÓN MAXISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumno. Requírese a participación activa do alumnado. Recoméndase ao estudante que traballe previamente o material entregado polo profesor e que se consulte a bibliografía recomendada para completar a información co fin de seguir as explicacións e participar activamente nas cuestións e preguntas suscitadas ao longo das sesións de aula.
Traballos tutelados	TRABALLO TUTELADO. O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Actividade autónoma do alumnado que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentacións/exposicións	*PRESENTACION/É. Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dos resultados dun caso, traballo, ... de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.
Sesión maxistral	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.
Presentacións/exposicións	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas

Traballos tutelados	TRABALLO TUTELADO.	70	CB1 CB3 CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG7 CG11 CE5 CE7 CT2 CT4
Presentacións/exposicións	PRESENTACIÓNS E/Ou EXPOSICIÓNS.	30	CG9 CT1

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha *presencialidad mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidad ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Información e Comunicación da RSC/V03M134V01106

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

Marketing Responsable/V03M134V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Marketing Responsable				
Materia	Marketing Responsable			
Código	V03M134V01105			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	4	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	González Vázquez, Encarnación			
Profesorado	González Vázquez, Encarnación Rodríguez Comesaña, Lorenzo			
Correo-e	egzlez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				
Competencias				
Código				Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			- Saber estar / ser
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual			- saber facer
CG10	Traballar en equipo.			- saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.			- saber
CG12	Adaptarse a novas situacións			- Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo			- saber
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia			- saber - saber facer
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial			- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial			- saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa			- saber facer
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas			- saber - Saber estar / ser
Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe				Competencias
Demostrar coñecementos sobre o márketing responsable que acheguen unha base para ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas na xestión empresarial				CB2 CG10 CG11 CG13 CE2 CE3 CE7

Ser capaz de integrar e aplicar coñecementos de márketing responsable

CG4
CG11
CG12
CT1
CT4

Saber extraer conclusións sobre a materia obxecto de estudo e comunicalas ante diferentes públicos de forma individual ou en grupo

CB4
CG10
CG12

Contidos

Tema

Tema 1. O marketing 3.0	3.1 Por que o márketing 3.0? 1.2 A era da participación e o márketing de colaboración 1.3 O paradoxo da era da globalización e o márketing cultural 1.4 a era da sociedade creativa e o márketing espiritual 1.5 Márketing 3.0: de colaboración, cultural e espiritual
Tema 2. Futuro modelo para o marketing 3.0	2.1 O futuro do márketing: horizontal, non vertical. 2.2 O quenda da alma humana: o modelo 3i 2.3 Cambio ao márketing de valores 2.4 Márketing 3.0: O significado do márketing e o márketing do significado
Tema 3. Estratexias de marketing responsables	3.1 Transmitir a misión aos consumidores 3.2 Transmitir os valores aos empregado 3.3 Transmitir os valores á canle de distribución 3.4 Transmitir a visión aos accionistas 3.5 Aplicación do márketing responsable

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debates	5	10	15
Estudo de casos/análises de situacións	15	30	45
Presentacións/exposicións	10	30	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	realizaranse as tutorizacións necesarias no despacho.
Estudo de casos/análises de situacións	realizásenas as tutorías necesarias para a resolución dos mesmos en horas de clase

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia que o docente lle asignará. Será un traballo en grupo. Realizarase unha avaliación de cada un dos membros do grupo e posteriormente o grupo recibirá a nota que obteña o membro do grupo que obteña menor cualificación	50	CG11 CG12 CG13 CE2 CE3 CT1 CT4

Debates	a avaliación basearase na media da cualificación obtida polo grupo, baseada na valoración que realicen os seus compañeiros e a que realice o profesor despois do debate. Os integrantes do grupo recibirán a cualificación que obteña o membro do equipo que peor cualificación obtivese.	25	CB4 CG10 CG11
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	25	CB2 CG4 CG10 CG11 CE2 CE3

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

- Kotler, P.; Kortajeya, H y Setiawan, I.: MARKETING 3.0. Ed. LID Editorial Empresarial, S.L. Madrid (2010)
- Raufflet, E.; Lozano Aguilar, F.; Barrera Duque, E. y García de la Torre, C.: RESPONSABILIDAD SOCIAL EMPRESARIAL. Ed. Pearson Educación de México, S.A. (2012)
- Sean, A. y Kliksberg, B.: PRIMERO LA GENTE. Ed. Deusto (2007)
- Hooker, J.: BUSINESS ETHICS AS RATIONAL CHOICE. Ed Prentice Hall (2011)
- Velasquez, M.G.: BUSINESS ETHICS. Concepts and cases. Ed. Pearson (2012)
- Kotler, P. y Lee, N.R.: UP AND OUT OF POVERTY" Ed. Pearson Education (2009)

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101
RSC e Marketing/V03M134V01104

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión Ética/V03M134V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Información e Comunicación da RSC				
Materia	Información e Comunicación da RSC			
Código	V03M134V01106			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	García Rodríguez, María José Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				
Competencias				
Código				Tipoloxía
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			- saber - saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.			- saber
CG10	Traballar en equipo.			- Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.			- saber facer
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC			- saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa			- Saber estar / ser
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados			- Saber estar / ser
Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe				Competencias
Adquirir coñecementos e dominio da materia				CB5 CG2
saber aplicar os conceptos relativos á reputación empresarial das organizacións				CG10 CG11 CE5 CT1
saber aplicar os conceptos relativos á imaxe e a identidade corporativa das organizacións				CG10 CG11 CE5 CT1 CT3
Contidos				
Tema				
1. marketing Corporativo		1. IDENTIDAD E IMAGEN CORPORATIVAS 2. COMUNICACIÓN INTEGRADA DA RSC		

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	10	15	25
Sesión maxistral	4	0	4
Presentacións/exposicións	5	30	35
Outras	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo directrices e supervisión do profesor. pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Sesión maxistral	Sesión maxistral participativa: exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto de estudos, bases teóricas e /ou directrices de traballo, exercicios ou proxecto a desenvolver polo estudante
Presentacións/exposicións	O alumno presentará os resultados do seu traballo individual ou en grupo. Valorándose tanto o contido do mesmo como a presentación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Atención individualizada en despacho a aquel alumno que o solicite en horario de tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentacións/exposicións	O alumno presentará os resultados do seu traballo individual ou en grupo. valorándose tanto o contido do mesmo como a presentación.	50	CG10 CG11 CE5 CT1
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo directrices e supervisión do profesor de modo individual e/ou en grupo que serán resoltas en clase	30	CB5 CG2 CG10 CG11 CE5 CT1 CT3
Outras	Atención individualizada en despacho a aquel alumno que o solicite en horario de tutorías	20	CB5 CG2

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unhaspresencialidad mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran apresencialidad ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliacióncontinua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderaseesixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúasconvocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Currás Pérez, R, Comunicación de la responsabilidad social corporativa: Imagen e identificación con la empresa como antecedentes del comportamiento del consumidor, TESIS DOCTORAL, 2007

Currás Pérez, Rafael , Identidad e imagen corporativas: revisión conceptual e interrelación, Teoría y Praxis, año 2010, Vol. 7, pp. 9-34

De Quevedo Puente, E., Reputación y creación de valor, Thomson Paraninfo, 2003

Martín de Castro, G., Reputación empresarial y ventaja competitiva, ESIC, 2008

Pérez, Andrea, y Rodríguez del Bosque¹, Ignacio , “Identidad, imagen y reputación de la empresa: integración de propuestas teóricas para una gestión Exitosa”, Cuadernos de Gestión, AÑO 2014, Vol. 14 - Nº 1, pp. 97-126

Van Riel, Cees B.M. , Comunicación Corporativa,, Prentice Hall, Madrid, 1997

Villafañe Gallego, J., La buena reputación, Piramide , 2004

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)**

Materia	Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)			
Código	V03M134V01107			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Velando Rodríguez, María Elena			
Profesorado	Velando Rodríguez, María Elena			
Correo-e	velando@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código		Tipoloxía
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber - saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber - saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber - saber facer
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer - Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber - saber facer
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	- saber
CE10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	- saber - saber facer
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoría social	- saber - saber facer

CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer a terminoloxía propia da xestión de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CG7 CE3 CE10 CT4
Coñecer os procedimentos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CG4 CG7 CE3 CE10 CE13 CT4
Coñecer e aplicar os procedimentos metodolóxicos propios da xestión da adquisición de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Coñecer os principios do sistema retributivo seguindo criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	CB3 CG4 CG7 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Analizar e avaliar a aplicación dos principios do sistema retributivo seguindo criterios de ética e responsabilidade social corporativa, e sendo capaz de tomar decisións que melloren a súa implantación	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4

Contidos	
Tema	
Tema 1. A Responsabilidade Social Interna e a Dirección e Xestión de recursos humanos en empresas socialmente responsabeis	1.1. A Responsabilidade Social Interna: Elementos. 1.2. Os procesos de adquisición de recursos humanos en empresas socialmente responsabeis 1.3. As estratexias e procesos retributivos e a Responsabilidade Social.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	10	20

Resolución de problemas e/ou exercicios	5	25	30
Estudo de casos/análises de situacións	5	10	15
Outras	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Requirese a participación activa do alumno
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso coa finalidade de reflexionar, interpretalo, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Asistencia o alumnado en horarios de tutorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos/análises de situacións	estudo de casos de responsabilidade social interna	25	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4
Resolución de problemas e/ou exercicios	resolución de problemas e exercicios de responsabilidade social aplicada á xestión de recursos humanos.	50	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG10 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1 CT4

Outras	proba de preguntas curtas de carácter teórico práctico	25	CB3 CB4 CG4 CG6 CG7 CG11 CE3 CE10 CE13 CT1
--------	--	----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Raufflet, E.; Lozano, J.F.; Barrera, E. y Garcia, C. , Responsabilidad Social Empresarial, Pearson, 2012

Carneiro Caneda, M., Guía de Responsabilidad Social Empresarial Interna y Recursos Humanos , Junta de Andalucía, 2009

Velasquez, M.G, Etica en los Negocios, Pearson, 2012

Fuentes, F.; Núñez, J. y Veroz, R. , Alternativas de Cumplimiento de Responsabilidad Social en Gestión de Recursos Humanos, Universia Business Review, 2005

AEDIPE, La Aplicación de la Responsabilidad Social a la Gestión de Personas, AEDIPE, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna/V03M134V01108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión Ética/V03M134V01102

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS**Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna**

Materia	Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna			
Código	V03M134V01108			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Profesorado	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Correo-e	idieguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber - saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber - saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber - saber facer

CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber - saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	- saber facer
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer - Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber - saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	- saber facer - Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	- saber facer - Saber estar / ser
CE10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	- saber - saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber facer
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización	- saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer a terminoloxía e procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	CB1 CB3 CG1 CG2 CG3 CG6 CE10 CT1 CT2 CT3
Aplicar a terminoloxía e os procedementos terminolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG11 CG12 CE10 CT2 CT4

Facilitar ao alumnado o desenvolvemento tanto da autoxestión como das habilidades interpersoais, e da comunicación oral e escrita, potenciando o traballo en equipo

CB5
CG8
CG9
CG10
CG11
CG12
CG13
CT1
CT3

Contidos

Tema

Prácticas de Responsabilidade social interna

Conciliación
Xestión da diversidade
Igualdade
Comunicación interna
Voluntariado corporativo

Aplicación de prácticas de Responsabilidade social interna

Plan de igualdade
Plan de comunicación interna
Plan de responsabilidade social interna

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	5	25	30
Presentacións/exposicións	2	4	6
Traballos tutelados	3	12	15
Sesión maxistral	10	10	20
Outras	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise de casos concretos de prácticas de responsabilidade social interna
Presentacións/exposicións	Presentación e posta en común de resultados de traballos
Traballos tutelados	Realización de traballos en grupo o individuais sobre contidos da asignatura
Sesión maxistral	Exposición de contidos teóricos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Atención personalizada para a resolución de casos na aula en titorías presenciais e por email
Traballos tutelados	Atención personalizada para a realización de traballos tutelados na aula, en titorías presenciais e por email

Avaliación

Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas
------------	--------------------------------------

Estudo de casos/análises de situacións	Resolución de casos que aborden prácticas de xestión responsable nas organizacións	15	CB1
			CB3
			CB4
			CB5
			CG1
			CG2
			CG3
			CG4
			CG5
			CG6
			CG7
			CG8
			CG9
			CG10
			CG11
			CG12
			CG13
			CE10
			CT1
			CT2
			CT3
			CT4
Traballos tutelados	Realización de plans de actuación en materia de responsabilidade social interna	65	CB1
			CB2
			CB3
			CB4
			CB5
			CG1
			CG3
			CG4
			CG5
			CG6
			CG7
			CG8
			CG9
			CG10
			CG11
			CG12
			CG13
			CE10
			CT1
			CT2
			CT3
			CT4

Outras	Proba escrita de avaliación do traballo autónomo	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG11 CG12 CG13 CE10 CT1 CT2 CT3 CT4
--------	--	----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua para a convocatoria de xaneiro. Para superar a avaliación continua é obrigatorio a asistencia ao 80% das clases presenciais e superar os traballos do curso.

Para os estudantes que non superen a avaliación continua ou non acaden a presencialidade mínima esixida, o exame (nas convocatorias oficiais xaneiro/xuño-xullo) será de modo tal que permita valorar a adquisición de todas as capacidades esixidas ao estudante.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

MERINO SEGOVIA A., IGUALDAD DE GÉNERO, EMPRESA Y RESPONSABILIDAD SOCIAL, EDITORIAL BOMARZO, 2009

SANZ DE GALEANO B., FLEXIBILIDAD DE LA JORNADA LABORAL, TIRANT LO BLANCH, 2009

CARNEIRO CANEDA M., GUIA DE RESPONSABILIDAD SOCIAL EMPRESARIAL INTERNA Y RECURSOS HUMANOS, JUNTA DE ANDALUCIA, 2009

CURTO GRAU M., LA RESPONSABILIDAD SOCIAL INTERNA DE LAS EMPRESAS , IESE, 2012

CARNEIRO CANEDA M., LA RESPONSABILIDA SOCIAL CORPORATIVA INTERNA, PRENTICE HALL, 2004

ARAGON MEDINA J; ROCHA SANCHEZ F., LA RESPONSABILIDAD SOCIAL EMPRESARIAL EN ESPAÑA: una aproximación desde la perspectiva laboral, MINISTERIO DE TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES, 2004

ANCA, C.; VÁZQUEZ, A., La gestión de la diversidad en la organización global, PRENTICE HALL, 2005

PIN, J.R, Libro blanco sobre la gestión de la diversidad en las empresas españolas: retos, oportunidades y buenas prácticas, IESE, 2007

, , <http://www.observatoriocomunicacioninterna.es>,

, , <http://www.igualdadenlaempresa.es/>,

, Guia para la gestión de la igualdad en las organizaciones, FORÉTICA, 2008

MARIN, F., Responsabilidad social corporativa y comunicación, FRAGUA, 2008

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)/V03M134V01107

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión da Calidade Total				
Materia	Xestión da Calidade Total			
Código	V03M134V01201			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Profesorado	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Correo-e	cferro@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia ten por obxecto a comprensión dos trazos básicos da Calidade Total e o modo de xestionala (Xestión da Calidade Total), así como coñecer as ferramentas de calidade de aplicación dentro dun proceso de mellora continua, e o cálculo dos custos relacionados coa xestión da calidade.			
Competencias				
Código				Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			- saber facer - Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			- saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			- Saber estar / ser
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo			- Saber estar / ser
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas			- Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.			- Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.			- Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo			- Saber estar / ser
CE11	Coñecer a evolución do concepto de calidade e das formas da súa xestión para unha mellor comprensión do concepto de calidade total, e todas as súas implicacións estratéxicas e as súas relacións coa actuación socialmente responsable da empresa e a preservación do medio ambiente			- saber - saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados			- Saber estar / ser
Resultados de aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe				Competencias
Distinguir entre o diferentes concepto de calidade e dos seus modos de xestión, habidos ao longo de toda a súa evolución histórica, co fin de identificar os trazos crave da calidade total e a xestión da calidade total e o seu valor estratéxico como vantaxe competitiva				CB2 CB3 CB5 CG13 CE11

Identificar e distinguir entre os distintos custos da calidade e a non calidade	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11
Resolver problemas de cálculo de custos de calidade e de non calidade	CB2 CB3 CB5 CG1 CG10 CG11 CG13 CE11
Identificar, e en consecuencia, distinguir entre as diferentes ferramentas e técnicas que permiten desenvolver a actividade dunha empresa baixo a perspectiva da xestión da calidade total, de aplicación tanto na fase de planificación e deseño de produtos e procesos, como no propio proceso produtivo	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11
Aplicar as diferentes ferramentas e técnicas que permiten desenvolver a actividade dunha empresa baixo a perspectiva da xestión da calidade total, de aplicación tanto na fase de planificación e deseño de produtos e procesos, como no propio proceso produtivo	CB2 CB3 CB5 CG1 CG7 CG10 CG11 CG13 CE11 CT3

Contidos

Tema

As BASES DA CALIDADE TOTAL E A súa XESTIÓN	Tema 1. Concepto de Calidade: A Calidade Total Tema 2. Xestión de Calidade Total ou Total Quality Management (TQM) Tema 3. Custos asociados á calidade
A CALIDADE NO DESEÑO E A PRODUCCIÓN	Tema 4. A calidade no deseño: Planificación da calidade Tema 5. A Calidade na produción: Control e mellora de procesos

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	24.75	54.25	79
Sesión maxistral	10	10	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	15	15.5
Probas de tipo test	0.5	10	10.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor de forma participativa co alumnado dos contidos teóricos da materia e as bases para o desenvolvemento dos traballos de aula. O feito de non asistir non contará negativamente na avaliación do alumno, pero a asistencia a clases serase tida en conta positivamente na súa avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos
Traballos de aula	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos
Probas	Descrición

Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos
Probas de tipo test	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula e en grupo baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	60	CB2 CB3 CB5 CG1 CG7 CG10 CG11 CG13 CE11 CT3
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba escrita individual na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/*as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	28	CB2 CB3 CB5 CG1 CG7 CG11 CE11
Probas de tipo test	Proba escrita individual para avaliar os coñecementos teóricos da materia	12	CB2 CB3 CB5 CG13 CE11

Outros comentarios e avaliación de Xullo

A avaliación continua considerárase cando o estudante asistise a máis do 80% das clases

É necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliación

Os alumnos que non participen na avaliación continua terán que superar un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua.

Todas as especificacións atoparanse claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da materia' en 'Documentos e Ligazóns' en FAITIC

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2015-2016. No entanto, o calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

CUATRECASAS, L, Gestión Integral de la Calidad. Implantación, Control y Certificación, Gestión 2000, Barcelona. 2ª edición. , 2010

GONZÁLEZ GAYA, C.; DOMINGO NAVAS, R y SEBASTIÁN PÉREZ, M.A, Técnicas de Mejora de la Calidad 3ª Ed, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED), Madrid, 2008

SANGÜESA, M.; MATEO, R.; ILZARBE, L., Teoría y Práctica de la Calidad., Thompson, 2006

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade**

Materia	Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade			
Código	V03M134V01203			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	González Loureiro, Miguel			
Profesorado	González Loureiro, Miguel			
Correo-e	mloureiro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Trata de formar al alumnado sobre aspectos avanzados de inversión y financiación bajo una perspectiva de control de gestión estratégico para directivos. En esta materia se revisará el impacto de las principales decisiones estratégicas en los ámbitos de inversión y financiación.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer

CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades	- saber facer
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	- saber facer
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	- saber facer
CE12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoria social	- saber
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	- saber facer
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- saber

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
(*)Comprender los conocimientos pertinentes relacionados con gestión financiera socialmente	CB1 CB2
Comprender y aplicar todos los aspectos relacionados con la auditoria social.	CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4

(*)Difusión de resultados y conclusiones de los estudios, a través de presentaciones orales y escritas que aborden ideas relacionadas con la RSC en la gestión integral de la empresa.	CB1
Manejo de técnicas y herramientas informáticas y de gestión para obtención de información, tratamiento y procesamiento de datos, y posterior utilización.	CB2
Difusión y divulgación de ideas en contextos tanto académicos como no especializados	CB3
Reflexión sobre responsabilidades sociales y éticas	CB4
	CB5
	CG1
	CG2
	CG3
	CG4
	CG5
	CG6
	CG7
	CG8
	CG9
	CG10
	CG11
	CG12
	CG13
	CE12
	CE13
	CT1
	CT2
	CT3
	CT4

Contidos

Tema

(*)Tema 1- Implicaciones de la estrategia empresarial en la inversión y financiación. La DPO.

Tema 2- Visión conjunta de la gestión de la inversión y la financiación de la empresa en el equilibrio económico-financiero.

Tema 3- Control de gestión y cuadro de mando integral para la gestión responsable de la empresa. El balance scorecard de Kaplan y Norton

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	10	20	30
Sesión maxistral	10	25	35
Traballos e proxectos	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	(*) Se efectuarán diversas actividades dirigidas a afianzar los conocimientos adquiridos por el estudiantado en las clases teóricas a traves de estudios de casos.
Sesión maxistral	(*) Las clases teóricas expondrán los principales contenidos de los distintos temas, desarrollando con más detalle los puntos de mayor complejidad. Se acompañarán de ejemplos de empresas gallegas

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos/análises de situacións	(*)Resolución de exercicios, casos o supostos sobre contenidos y conceptos desenvolvidos en la asignatura	45	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4
Traballos e proxectos	(*)Elaboración de indicadores y comentarios de control de gestión de una empresa, proxecto que el alumno debe realizar en base al modelo explicado en sesións teóricas	55	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13
Outros comentarios e avaliación de Xullo			
Bibliografía. Fontes de información			
Recomendacións			
Materias que se recomenda ter cursado previamente			
Contabilidade Social/V03M134V01204			
Dirección Estratéxica/V03M134V01103			

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidade Social				
Materia	Contabilidade Social			
Código	V03M134V01204			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Comesaña Benavides, Fernando			
Profesorado	Comesaña Benavides, Fernando			
Correo-e	fercoben@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es/tema1415/claroline/course/index.php?cid=V03M134V01204			
Descrición xeral	Materia que relaciona a existencia do sistema de información contable coa adecuada relación da empresa coa sociedade			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- Saber estar / ser
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	- Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	- Saber estar / ser
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer

CG12	Adaptarse a novas situacións	- Saber estar / ser
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	- saber facer - Saber estar / ser
CE12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoria social	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber facer - Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización	- saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	- saber facer - Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a necesidade da existencia do sistema de información contable	CB1 CE12
Saber realizar procesos no sistema de información contable para garantir o adecuado reflexo da información da empresa relevante para os axentes internos e externos da mesma	CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4
Coñecer e compartir a visión da importancia da contabilidade como medio para fortalecer a responsabilidade social da empresa	CE13 CT2 CT3 CT4

Contidos

Tema	
1-Necesidade da Contabilidade.	*Rudimentos Contabilidade de partida simple *Contabilidad de partida dobre Contabilidade con soporte de sistemas
2-Finalidade da Contabilidade. Aspecto Social	Aspecto formal Aspecto social
3-Evolución de la Contabilidad Social:(Gateway Time-out: http://tradutorsw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)	Evolución pasada Aspectos futuros:(Gateway Time-out: http://tradutorsw.uvigo.es/trad-docx/web/translate-string.php?wsdl)

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	20	30

Estudo de casos/análises de situacións	5	15	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	15	20
Foros de discusión	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos plantexados na estrutura do temario, presentado teorías e correntes de actuación actualmente vixentes. Plantexaránse exemplos e cuestións de aplicación práctica ó tecido empresarial sobre os contidos presentados.
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación de casos relevantes de estudo, sobre os que os alumnos deberán analizar os niveis en que se utiliza a contabilidade social.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación de problemas aos que o alumnado debe buscar unha solución de acordo coas teorías e métodos expostos nas clases teóricas.
Foros de discusión	Espazo de discusión sobre noticias introducidas polos docentes como obxecto de debate e participación no mesmo con achegas abertas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Realizarase un seguimento efectivo enfocado nos equipos configurados para realizar estas tarefas
Sesión maxistral	Realizarase ao finalizar as sesións
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizarase *presencialmente ou de maneira remota a través da plataforma de *teledocencia
Foros de discusión	Realizarase *interactivamente no propio foro

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos/análises de situacións	Valoración efectuada nas sesións dedicadas á exposición e análise de casos de maneira persoal.	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4

Resolución de problemas e/ou exercicios	Valoración efectuada nas sesións dedicadas á resolución de exercicios de casos de maneira grupal.	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CE12 CE13 CT1 CT2 CT3 CT4
---	---	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unhaspresencialidad mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran apresencialidad ou que non alcancen o 50% da cualificación na avaliacióncontinua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderaseesixir un exame.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probasplagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúasconvocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Mathews, M. R. , Socially responsible accounting, , 1993

Mathews, M. R. y Perera, M.H., Accounting Theory and Development, , 1991

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

Outros comentarios

É de utilidade, pero non imprescindible ter coñecementos previos de Contabilidade Empresarial

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo Fin de Máster				
Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V03M134V01206			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	13	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	Comesaña Benavides, Fernando Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber
CG1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo	- saber facer
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber facer
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber facer
CG7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas	- saber facer
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	- Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	- Saber estar / ser

CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer
CG12	Adaptarse a novas situacións	- saber facer
CG13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo	- saber
CE1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ	- saber facer
CE2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia	- saber facer
CE3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial	- saber facer
CE4	Coñecer os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC	- saber facer
CE5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC	- saber facer
CE6	Elaborar memorias de sostenibilidade	- saber facer
CE7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial	- saber facer
CE8	Valorar a pertinencia da mobilización de recursos e as posibilidades intermedias entre xerarquía e mercado (internalización vs. externalización).	- saber - saber facer
CE9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.	- saber facer
CE10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	- saber facer
CE11	Coñecer a evolución do concepto de calidade e das formas da súa xestión para unha mellor comprensión do concepto de calidade total, e todas as súas implicacións estratéxicas e as súas relacións coa actuación socialmente responsable da empresa e a preservación do medio ambiente	- saber facer
CE12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable	- saber facer
CE13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoría social	- saber facer
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	- saber facer
CT3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados	- Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Saber aplicar os coñecementos adquiridos no Máster a un traballo académico ou actividade empresarial concreta baixo a supervisión/dirección dun ou varios titores	CB1 CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CT1 CT2
---	---

Saber presentar e defender adecuadamente os resultados do seu traballo	CB4 CG2 CG3 CG7 CG9 CG11 CT1 CT3 CT4
--	--

Contidos

Tema

O Traballo Fin de Máster tratará sobre un TFM ACADÉMICO proxecto integral que recolla, amplíe e aplique os TFM PRÁCTICO coñecementos e capacidades adquiridos nas materias cursadas polo estudante

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	5	20	25
Traballos tutelados	25	275	300

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	O TFM presentárase ante un tribunal, unha vez que teña o visto e prace do titor.
Traballos tutelados	O alumno realizará o Traballo Fin de Máster baixo a supervisión dun titor con reunións periódicas entre ambos. Haberá unha sesión inicial na que se expoñerán as directrices que guiarán a realización do traballo e un conxunto de reunións de seguimento. O TFM pode ser académico ou aplicado a partir de prácticas en empresas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Supervisión do alumno polo Titor no seu traballo e titorías co profesor de maneira individualizada no despacho en horarios de titoría do profesor

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentacións/exposicións	Presentación Oral do TFM ante un tribunal	40	CB4 CG2 CG3 CG7 CG9 CG11 CT1 CT3 CT4
Traballos tutelados	O TFM realízase polo alumno baixo a tutorización dun profesor que revisará o seu traballo autónomo. Ademais, realizaranse varias sesións maxistrais nas que se farán recomendacións xerais para a realización deste tipo de traballos. O alumno expoñerá e defenderá o Traballo Fin de Máster (memoria prácticas ou Monitor consulting Project) ante un tribunal.	60	CB1 CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG10 CG11 CG12 CG13 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CT1 CT2

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Para a superación desta materia é requisito ineludible o seu defensa pública ante un tribunal. Para realizar esta defensa é imprescindible ter superado a totalidade das restantes materias do Máster e o visto e prace do titor/a de o TFM.A defensa poderase realizar na convocatoria ordinaria ou extraordinaria. Ambas as datas estarán fixadas no calendario académico do curso correspondente.

Observación: Calquera evidencia de traballos plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas

convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

Clanchy, J. y Ballard, B., Cómo se hace un trabajo académico. guía practica para estudiantes universitarios, Presnas Universitarias de Zaragoza, 1995

INE Contabilidad Nacional Trimestral de España, ,
<http://www.ine.es/jaxi/menu.do;jsessionid=BB94B4B32B26488E96F951C3C75166CF.jaxi01?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=inebase&L=0>, ,

INE, Directorio Central de Empresas (DIRCE), <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t37/p201/&file=inebase>, ,

SABI, base de datos con información sobre balances empresariales, ,

INE_Anuario Estadístico , http://www.ine.es/prodyser/pubweb/anuarios_mnu.htm, ,

APA STYLE_MANUAL, Publication Manual of the American Psychological Association, sixth edition, (2010)., , 2010

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sistemas Normalizados de Xestión: Calidade, Medioambiente, Seguridade e Saúde no Traballo**

Materia	Sistemas Normalizados de Xestión: Calidade, Medioambiente, Seguridade e Saúde no Traballo			
Código	V03M134V01207			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Fernández González, Arturo José			
Profesorado	Fernández González, Arturo José			
Correo-e	ajfdez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia adícase aos sistemas de xestión empresarial, con especial atención á xestión da calidade, o medio ambiente e a seguridade e saúde no traballo, e os modelos existentes, en xeral internacionais, para os mesmos (normas ISO 9000 e 14000, Regulamento EMAS, estándar OHSAS 18000, etc.). En primeiro lugar, expóñense os conceptos de normalización, certificación e acreditación. A continuación, estúdanse os fundamentos dos diferentes sistemas de xestión con relación ás súas correspondentes normas internacionais, prestando atención ás súas connotacións coa Responsabilidade Social Empresarial e a mellora da competitividade da empresa. Finalmente, proporciónanse claves para a súa correcta implantación e mantemento no tempo.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CG2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.	- saber - saber facer
CG3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos	- saber - saber facer
CG4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual	- saber facer - Saber estar / ser
CG5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	- saber facer - Saber estar / ser
CG6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo	- saber facer - Saber estar / ser
CG9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	- saber facer - Saber estar / ser
CG10	Traballar en equipo.	- saber facer
CG11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.	- saber facer

CG12	Adaptarse a novas situacións	- saber facer - Saber estar / ser
CE9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa	- saber facer - Saber estar / ser
CT2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización	- saber facer - Saber estar / ser
CT4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas	- saber - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer en que consiste a normalización, a certificación e a acreditación, e saber distinguir entre os devanditos conceptos	CB1 CB4 CG2 CG9 CG11 CE9
Coñecer os fundamentos da normativa ISO 9000 e dos sistemas de xestión da calidade	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1
Coñecer o uso de ferramentas de mellora da calidade de forma coherente cos conceptos básicos dos sistemas de xestión da calidade segundo ISO 9000	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT2
Coñecer aspectos básicos da lexislación en materia medioambiental e de seguridade e saúde no traballo	CB1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG9 CG11 CE9 CT4

Coñecer os fundamentos da normativa ISO 14000 e e dos sistemas de xestión medioambiental, así como do Regulamento EMAS	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT4
--	--

Coñecer os fundamentos da normativa OHSAS 18000 e dos sistemas de xestión da seguridade e saúde no traballo,	CB1 CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT4
--	--

Contidos

Tema	
1. Normalización, certificación e acreditación.	1.1. Normalización 1.2. Certificación 1.3. Acreditación
2. Modelos de xestión da calidade: ISO 9000	2.1. A norma ISO 9001 2.2. Deseño, desenvolvemento e implantación dun sistema de xestión da calidade segundo ISO 9000
3. A xestión medioambiental	3.1. Introducción á xestión medioambiental 3.2. Lexislación medioambiental
4. Modelos de xestión medioambiental: ISO 14000 e Regulamento EMAS	4.1. A norma ISO 14001 4.2. Deseño, desenvolvemento e implantación dun sistema de xestión medioambiental segundo ISO 14000 4.3. O Regulamento EMAS 4.4. Comparativa ISO 14000 vs EMAS
5. Modelos de xestión da seguridade e saúde no traballo: OHSAS 18000	5.1. O estándar OHSAS 18001 5.2. Deseño, desenvolvemento e implantación dun sistema de xestión da seguridade e saúde no traballo segundo OHSAS 18000
6. Sistemas integrados de xestión: conceptos básicos	

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	25	25	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	5	10
Estudo de casos/análises de situacións	10	10	20
Informes/memorias de prácticas	0	45	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Estudo de casos/análises de situacións	
Resolución de problemas e/ou exercicios	
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Estudo de casos/análises de situacións		15	CB4 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CE9 CT1 CT2 CT4
Resolución de problemas e/ou exercicios		15	CG2 CG3 CG10 CG11 CG12 CT1 CT2

Informes/memorias de prácticas	O estudante presenta unha memoria de cada práctica. Poderase levar a cabo de maneira individual ou en grupo, segundo o caso.	70	CB1
			CB4
			CG2
			CG3
			CG4
			CG5
			CG6
			CG8
			CG9
			CG10
			CG11
			CG12
			CE9
			CT1
			CT2
			CT4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Para aqueles alumnos que non cumpran a presencialidade ou que non acaden o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir á segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supoñerá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

- CAMISÓN, C.; CRUZ, S.; GONZÁLEZ, T. , Gestión de la Calidad: conceptos, enfoques, modelos y sistemas, Pearson-Prentice Hall, Madrid, 2007
- CUATRECASAS, L., Gestión Integral de la Calidad. Implantación, Control y Certificación, Gestión 2000, Barcelona, 2001
- SEOÁNEZ CALVO, M. y ANGULO AGUADO, I., Manual de Gestión Medioambiental de la Empresa: Sistemas de Gestión Medioambiental, Auditorías Medioambientales, Evaluaciones de Impacto Ambiental. , Díaz de Santos, Madrid, 1999
- BELLAICHE, M., Después de la certificación ISO 9001, AENOR Ediciones, Madrid, 2007
- CUADERNOS IMPIVA, Aspectos medioambientales. Identificación y evaluación, AENOR/IMPIVA, Valencia, 2002
- DEMING, W.E. , Calidad, productividad y competitividad. La salida de la crisis, Ediciones Díaz de Santos, S.A., Madrid, 1989
- GONZÁLEZ GAYA, C.; DOMINGO NAVAS, R.; SEBASTIÁN PÉREZ, M.A. , Técnicas de mejora de la calidad, UNED, Madrid, 2000
- GRYNA, F.M.; CHUA, R.C.H.; DEFEO, J.A. , Método Juran. Análisis y Planeación de la calidad, McGraw-Hill, México D.F., 2007
- HAYES, B.E., Cómo medir la satisfacción del cliente. Desarrollo y utilización de cuestionarios, Ediciones Gestión 2000, S.A., Barcelona, 1995
- IHOBE, Indicadores Medioambientales para la Empresa, IHOBE, País Vasco, 1999
- JONQUIÈRES, M., Manual de auditoría de los sistemas de gestión, AENOR Ediciones, Madrid, 2007
- JURAN, J.M.; BLANTON, A., Manual de Calidad, McGraw-Hill, México D.F., 2001
- www.aenor.es, , ,
- www.aec.es, , ,
- <http://http://gio.uvigo.es/asignaturas/gestioncalidad>, , ,
- www.iso.ch, , ,
- www.belt.es, , ,
- <http://www.cmati.xunta.es/>, , ,
- <http://www.clubexcelencia.org/>, , ,
- http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm, , ,
- www.enac.es, , ,
- <http://www.insht.es>, , ,
- UNE (AENOR), , ,

CONFEDERACIÓN CANARIA DE EMPRESARIOS, Manual de Prevención de Riesgos Laborales. 660 Preguntas y Respuestas sobre la Prevención, Confederación Canaria de Empresarios, CEOE,

SÁNCHEZ-TOLEDO, A.; FERNÁNDEZ, B., Cómo implantar con éxito OHSAS 18001, AENOR Ediciones, Madrid, 2011

AENOR, UNE-EN ISO 9001:2015, AENOR, 2015

AENOR, UNE-EN ISO 14001:2015, AENOR, 2015

AENOR, OHSAS 18001:2008, AENOR, 2008

Empregaranse as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información de carácter académico e científico.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión da Calidade Total/V03M134V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión da Calidade Total/V03M134V01201